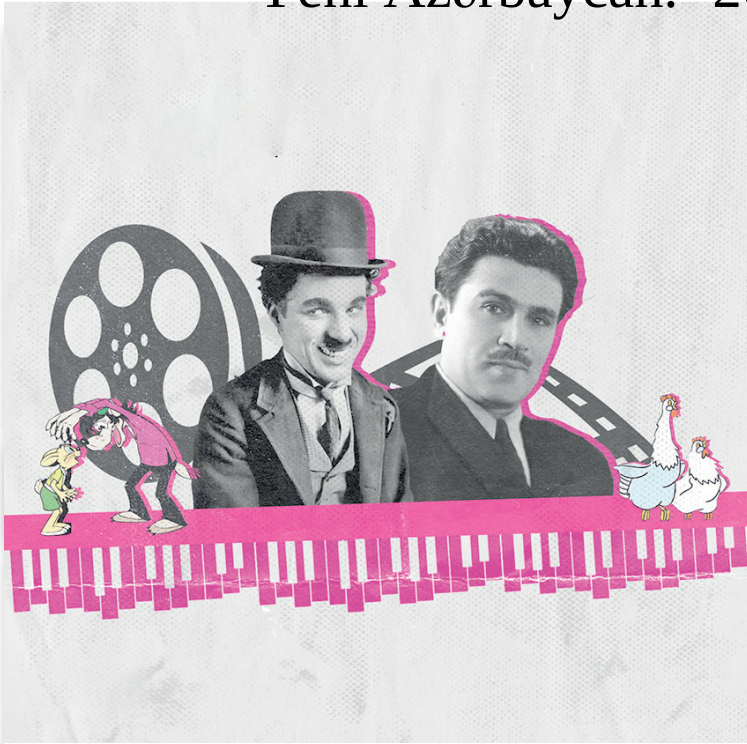

Azərbaycanı dünyada tanıdan mahnı

Görkəmli bəstəkarın yaradıcılığında mahnı və romans yaradıcılığı mühüm yer tutur. Unudulmaz sənətkarın romans lirikasının zirvəsi sayılan “Ay işığında”, “Gecələr uzanaydı”, “İlk məhəbbət”, “Düşür yadıma”, “Gülə-gülə”, “Sən-sən” və s. əsərlərindəki şəffaflığı, şairanə ehtiras və incəliyi duymayan çətin tapıla!

Ancaq bəstəkarın mahnı çəlgində öz təravəti, xalq təranələri ilə kö-nüllər oxşayan, bütün dünyanı diyardıyar dolaşan bir sənət incisi də var - “Cücələrim”. Qəmbər Hüseynli deyəndə “Cücələrim”, “Cücələrim”in sədası, qəlbəoxşayan təranələri ətrafa yayılanda isə Qəmbər Hüseynli yada düşür. Şair Tofiq Mütəllibovla birgə hələ 1948-ci ildə bu gözəl sənət incisini yaratması böyük sənət uğuru idi.

Eyni gündə anadan oldular...

Qəmbər Hüseynli və Çarli Çaplini nə birləşdirirdi?

Yaradıcılığının ən coşqun, çiçəkləndiyi bir vaxtda dünyanı tərk edib. 45 illik ömründə qayğılı, gərginliklə dolu illər yaşayıb. Sənət aləmində xalqına can-başla xidmət etmək vəzifəsini həyatının əsas mənası hesab edirdi. O, özünəməxsus musiqi duyumu, deyim tərz, orijinal üslubu ilə yazıb-yaradıb. Bütün yaradıcılığı boyu professional musiqi sənətimizin xalq tərəfindən daha çox sevilən janr və formalar hesabına zənginləşməsinə çalışıb. Bəstəkar Qəmbər Hüseynlinin bizə yadigar qalan mahnılar, romanslar və digər janrlarda sənət inciləri bədii-estetik dəyərinə görə bu gün də çox qiymətli dir.

Bu gün görkəmli bəstəkarın anadan olduğu gündür. O, 1916-cı il aprel 16-da Gəncədə doğulub. Qəmbər Hüseynli deyirmiş ki, bəstəkar hər hansı janrda yeni əsər yaradarkən onun ünvanını - kimlər üçün yazdığını öncədən nəzərə almasa, özünü dinləyici yerində təsəvvür edib, ona “yad” gözlə baxmasa, həmin əsərin müvəffəqiyyətinə tam əmin ola bilməz. Ona görə də görkəmli bəstəkarın bütün əsərləri xalq ünvanlıdır.

148 dildə tərcümə...

Sovet cizgifilm sənayesinin şedevrlərindən olan “Nu, poqodi!” silsilə cizgi filmi-nin seriyalarından birində də bu mahnı məhz Azərbaycan dillində səslənib. “Cücə-

lərim” indiyədək 100-dən çox xarici dildə səslənib, 148 dilə tərcümə olunub. Dünyada “Cücələrim” qədər geniş yayılan, yüz milyonlarla uşaqların və böyüklərin - müxtəlif nəsillərdən olan adamların zövqünü oxşayan ikinci bir Azərbaycan mahnısı yoxdur.

Sənətşünasların, sənət bilicilərinin yekdil rəyinə görə, indiyə kimi “Cücələrim” qədər öz müəllifini bütün dünyada tanıtdıran ikinci mahnı olmayıb. Bu mahnı sanki Azərbaycanın “vizit vərəqi”nə çevrilib. 1955-ci ilin payızında sovet nümayəndə heyəti İsveçrədə qarşılanarkən qonaqları bir qrup İsveçrə məktəbli “Cücələrim” mahnısının ifası ilə salamlayıb. Bu, Azərbaycan musiqisinin sərhədləri aşması demək idi...

Bəxtəvər bəstəkar...

Vikipediya da bu mahnı ilə bağlı maraqlı bir detal var. Vaxtilə Azərbaycan kino xadimləri Fransada olarkən, dünya şöhrətli aktyor, bəstəkar Çarli Çaplin gələnlərin Azərbaycandan olduğunu biləndə piano arxasına keçib “Cücələrim”i ifa edib və qonaqlara üz tutub deyib: “Siz

bu melodiyanın vətəndənsiniz?! Məndən o bəxtəvər bəstəkara salam yetirin!”.

Yeri gəlmişkən, bu gün Çarli Çaplinin də anadan olduğu gündür. Dünya şöhrətli hər iki sənətkarın eyni gündə dünyaya göz açması da xoş, maraqlı bir təsadüf olaraq diqqətdən qaçmır...

Yeganə BAYRAMOVA